

OD TEXTU K PREKLADU IX

ALENA ĎURICOVÁ

Editorka

PRAHA

2014

OD TEXTU K PREKLADU IX

Editorka

doc. PhDr. Alena Ďuricová, PhD.

Vedecké redaktorky

Mgr. Jana Štefaňáková, PhD.
Mgr. Zuzana Tuhárska, PhD.

Recenzenti

doc. PhDr. Elena Baranová
doc. PaedDr. Zdenko Dobrík, PhD.

Vydavatel'

Jednota tlumočníků a překladatelů, Praha
2014

Publikácia bola podporovaná aj Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe Zmluvy č. APVV-0226-12.

ISBN 978-80-7374-119-8

OBSAH

Predstov

6

„JAK SPRÁVNĚ ZACHÁZET S NOVÝM KARTÁČKEM NA ZUBY?“ K PROBLEMATICE SROZUMITELNOSTI NÁVODŮ K POUŽITÍ

Eva Bajerová

7

KOMPARÁCIA FRAZÉM Z PROSTREDIA
POLITOLOGICKÝCH TEXTOV (SLOVENSKO-ANGLICKÁ
PERSPEKTÍVA)

Martina Benčeková

25

OD KONVENTÍ K NORMÁM PREKLADU VLASTNÝCH
MIEN V PRÁVNÝCH TEXTOCH

Alena Ďuricová

38

IMAGOLOGICKÉ HĽADISKO NIEKTORÝCH PRÁVNÝCH
TERMÍNOV A POJMOV VO ŠVÉDČINE A ICH PREKLAD

Margita Gáborová – Katarína Motyková

53

TERMINOLÓGIA JAZYKOVEDY A OSVOJOVANIE SI
CUDZIEHO JAZYKA

Katarína Chovancová

62

ÚSTNO-PÍSMENÉ PRÁVNICKÉ VÝCHODISKOVÉ TEXTY
PRI TRANSLÁCII

Antónia Jurečková

72

TERMINOLOGICKÉ ASPEKTY PREZENTÁCIE VALENCIE
SLOVENSKÝCH SLOVIES VO FRANCÚZSTINE

Vlasta Křečková

81

SPECIFIKÁ VÝUČBY CUDZOJAZYČNEJ ODBORNEJ
TERMINOLÓGIE NA AKADEMII POLICAJNÉHO ZBORU V
BRATISLAVE

Lubica Miženková

91

SITUÁCIA, KONFLIKT, KRÍZA ALEBO MOCENSKÝ BOJ?
Základné pojmy a (polito)lingvistické termíny a ich realizácia na
príklade mediálnej prezentácie udalostí na Ukrajine

Eva Molnárová

100

ÚSKALIA PREKLADU POLITICKÝCH REÁLIÍ	
<i>Milada Pauleová</i>	111
PROFESNÍ NĚMECKÝ JAZYK HOSPODÁŘSKÉ SFÉRY Z POHLEDU APLIKOVANÉ LINGVISTIKY	
<i>Tomislav Potocký</i>	121
PROFESIONÁLNY PROFIL ÚRADNÉHO PREKLADATEĽA	
<i>Jana Rakšányiová</i>	128
ZRADNÉ SLOVÁ V PREKLADE PRÁVNEHO TEXTU	
<i>Anna Schneiderová</i>	140
NEJEDNOTNOSŤ TERMINOLOGICKÉHO SYSTÉMU V TRANSLATOLÓGII A MOŽNÉ RIEŠENIA	
<i>Jaroslav Stahl</i>	154
PRÁVNE SYSTÉMY NEMECKY HOVORIACICH KRAJÍN A ICH TERMINOLOGICKÉ ŠPECIFIKÁ V OBLASTI RODINNÉHO PRÁVA V KOMPARÁCII	
<i>Jana Štefanáková</i>	160
KTORÝ JE VEĽKÝ, STREDNÝ, ČI MÁLO ROZŠÍRENÝ JAZYK PRÁVNEJ KOMUNIKÁCIE?	
<i>Analýza objemu prekladov vyhotovených prekladateľmi registrovanými v zozname Ministerstva spravodlivosti SR v rokoch 2009-2012</i>	
<i>Marketa Štefková – Lucia Matejková</i>	178
KORPUSOVÁ LINGVISTIKA A PROBLEMATIKA PREKLADU	
<i>Janka Šuchová</i>	189
OD KONVENCIÍ K NORMÁM – OD EMPÍRIE K PRACTI. ALEBO: AKO MÔŽE METÓDA KORPUSOVEJ ANALÝZY PRISPIEŤ K ZEFektívneniu PREKLADATEĽSKEJ PRACTE?	
<i>Zuzana Tuhárska</i>	198
SPOSTREDKOVANIE ODBORNÝCH VEDOMOSTÍ VO VYUČOVANÍ CUDZIEHO JAZYKA V NEFILOGICKÝCH ŠTUDIJNÝCH ODBOROV	
<i>Zuzana Tuhárska</i>	212
EFEKTIVITA PRÁCE ŠTUDENTOV VYSOKej ŠKOLY TECHNICKÉHO ZAMERANIA S ODBORNÝMI ANGLICKÝMI TEXTAMI	
<i>Darina Veveřková – Žaneta Balážová</i>	221
MOTIVOVANOSŤ TERMÍNOV V POĽOVNÍCKEJ TERMINOLÓGII A MOTIVAČNÉ FAKTORY OVPLYVŇUJÚCE VZNIK TERMÍNU	
<i>Zuzana Vyhnaníková</i>	240

TERMINOLÓGIA JAZYKOVEDY A OSVOJOVANIE SI CUDZIEHO JAZYKA

Katarína Chovancová

Filozofická fakulta UMB v Banskej Bystrici

Abstract

Linguistic and terminologic research are closely interconnected. A comparative-contrastive quadrilingual study of terminology of verb confirms the existence of different degrees of equivalency and the key role of specialized terminology in mediating information about language. The paper looks back to previous stages of linguistic research under the TermSlov label in 2010 – 2011 and identifies problems in the conception of contextualized grammar of the Slovak language destined to a foreign (Romance or, more precisely, French) native speaker.

1 Úvod

Cieľom nášho zamyslenia je upriamiť pozornosť na niektoré otázky, ktoré sa otvárajú v jazykovednom a terminologickom výskume, a poodhaliť ich vzájomné súvislosti. Naším zámerom je zároveň programovo sformulovať témy, ktoré sú v súčasnosti hlavným predmetom nášho výskumného záujmu.

V záujme zrozumiteľnosti a logickosti si dovolíme najprv stručne načerňať výskumnú líniu, ktorá sa vyprofilovala od roku 2003 v prácach výskumného tímu TermSlov, ktorý pôsobí ako neformálne zoskupenie vedecko-pedagogických pracovníkov na Filozofickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Jeho členovia pracujú na Katedre romanistiky a na Katedre slovenského jazyka a jazykovej komunikácie. Ide o výskumy, ktoré sa týkajú komparatívno-kontrastívnej jazykovedy, odbornej terminológie a didaktiky cudzích jazykov. Cez priesor hlavných oblastí záujmu a jednotlivých vybraných výskumných úloh, ktorým sme sa mali možnosť venovať v rámci aktivít realizovaných pod značkou TermSlov, sa pokúsime ukázať interdisciplinárne spojivá, ktoré je z nášho pohľadu potrebné vnímať ako zásadné pri interlingválne orientovaných bádaniach v našom geografickom i kultúrnom kontexte.

2 Východiská

Prvé spoločné výskumné aktivity, ktoré predznamenali súčasnú vedecko-výskumnú orientáciu skupiny TermSlov, sa začali uskutočňovať v roku 2002 a 2003. Zo začiatku boli dvojakého, terminologického a didaktického zamerania. Tieto prvé, aplikované výskumy vychádzajúce priamo z konkrétnych a intenzívne pocitovaných potrieb praxe viedli neskôr k nastoleniu otázok pre základné, teoretické bádanie. Lexikografická, terminologická, čiastočne i terminografická línia sa začala tvoriť vďaka jednoduchému synchrónnemu mapovaniu stavu v oblasti bilingválnej slovensko-francúzskej lexikografie. Išlo o dotazníkový prieskum potrieb používateľov dvojjazyčných slovensko-francúzskych a francúzsko-slovenských slovníkov, ktorého výsledky boli prezentované na viacerých výskumných fórách (Chovancová – Zázrivcová, 2004; Křečková – Chovancová – Zázrivcová, 2006).

Prvý kolektívny didakticky smerovaný výskum mal podobu participácie na výskumnej úlohe zacielenej na prípravu učebníc vybraných západných a južných slovanských jazykov (konkrétnie išlo o slovenčinu, slovinčinu a bulharčinu) pre francúzské, resp. frankofónne publikum (2003 – 2007). Aj v tomto prípade išlo o úlohu aplikovaného charakteru, ktorá však umožnila problematizovať otázky spojené s didaktikou slovenčiny ako cudzieho jazyka pre špecifický typ publika, sociokultúrne vymedzený práve príslušnosťou k istému, relatívne jazykovo-typologicky i areálovo vzdielenému jazykovému spoločenstvu. Mapovanie takéhoto terénu bolo prínosné v tom, že ho uskutočnili banskobytrickí romanisti s nezanedbatelným, už viacnásobne prevereným a potvrdeným know-how v oblasti koncepcie učebných materiálov, aj keď materiálov takpovediac opačne smerovaných, teda prezentujúcich francúzštinu rôznym, no najmä tradičným školským cieľovým skupinám slovenského publika (séria učebníc *En français* autorov E. Baranovej, J. Taišlovej a J.-L. Cluzea). Práve komplementárnosť týchto skúseností považujeme za prinosnú z hľadiska komplexnosti a kvality názerania na didaktickú problematiku. Za výhodné pre naštartovanie paralelného i neskoršieho teoretického výskumu pod značkou TermSlov možno považovať aj to, že sa pri plnení tejto výskumnej úlohy pracovalo súbežne v troch národných tímcach, ktoré sa delili o skúsenosti, pod koordináčnym dohľadom Štátneho inštitútu pre východné jazyky a kultúry INALCO v Paríži. Práve vďaka tomu bolo možné stať sa vnímanými k interlingválnym a systémovým vzťahom medzi jednotlivými slovanskými

jazymi. Už v tejto fáze sa tak vymedzili konštanty, ktoré určovali aj neskôr bližší kontext didakticky orientovaných prác, na ktorých sa podieľa Termslov (dodnes aj v spolupráci s INALCOM), t. j. záujem o vytváranie základnej i aplikovanej bázy pre autonómne učenie sa cudzieho jazyky podporeného multimediálnymi nástrojmi (porov. Baranová – Křečková – Lemay – Pognan, 2007).

Druhou klúčovou výskumnou etapou v činnosti skupiny Termslov bol kontrastívny výskum gramatického metajazyka (konkrétnie terminológie slovesa ako tematickej podoblasti patriacej do oblasti jazykovedy) uskutočnený v rokoch 2010 – 2011 (Chovancová et al., 2011). Islo o kontrastívnu analýzu štvorjazyčnej, slovensko-francúzsko-španielsko-talianskej terminológie klasifikácie slovies. Terminograficky orientované bádanie s východiskom v slovenčine, ktoré malo za cieľ vytvorenie elektronickej databázy termínov a súvisiacoho výkladového slovníka termínov, poodhalilo niektoré dôležité skutočnosti svedčiace o povahе jazykovednej terminológie. Terminológia lingvistiky, podobne ako terminológia iných silne sociokultúrne determinovaných oblastí ľudskej činnosti (napr. právo a ī.), sa vyznačuje náročnosťou harmonizácie a vysokou intralingválnou i interlingválnou variantnosťou (viac o tejto problematike prináša Křečková, 2012). Medzi prvkami viacjazyčných terminologických súborov prevláda vzťah čiastočnej ekvivalencie Naopak, úplná ekvivalencia je skôr zriedkavosťou. Terminologické jednotky používané v lingvistike sú vyjadrením vnútrojazykového vzťahu, majú teda metajazykový charakter. Ako také odrážajú individuálne a profesionálne zázemie svojich používateľov, spôsob ich uvažovania o jazyku i nerovnaké segmentovanie reality, na ktorú jazyk odkazuje. Svedčia o tom prázdnne miesta vzniknuté pri komparácii pojmových a termínových systémov, ktoré predstavujú bázu pre ďalšie teoreticko-lingvisticke uvažovanie.

Tretím, z nášho pohľadu zvlášť dôležitým výskumným projektom, ktorý riešil výskumný tím Termslov, bola koncepcia novej slovenskej gramatiky pre frankofónne publikum (2012 – 2013), dnes vo fáze prípravy záverečného publikačného výstupu. Voľne nadvázuje na predchádzajúce koncipovanie učebnicového súboru, o ktorom sme sa už zmienili, a posúva reflexiu o spôsobe prezentácie cudzieho jazyka do ďalšej fázy. S ohľadom na aktuálnu európsku jazykovú situáciu i jazykovú politiku európskych aj národných inštitúcií, v deklaratívnej rovine plurilingválnu, no reálne v mnohých ohľadoch smerujúcú k anglofónnemu monolingvismu a výraznému

oslabovaniu pozície najmä „malých“ európskych jazykov, postuluje nevyhnutnosť kontextualizovaného gramatického (resp. lingvistickeho) diskurzu. Táto kontextualizovanosť je pritom minimálne dvojpôlová a týka sa nielen spôsobu prezentácie samotného systému jazyka a spôsobov jeho praktického použitia v širšom jazykovo-typologickom usúvzažnení s príbuznými i vzdialenejšími kódmi, ale aj – a predovšetkým – v mobilizovaní čo najširšej jazykovej výbavy adresáta takéhoto diskurzu, v autonómnom prístupe k osvojovaniu si jazyka za pomocí dostupných technických nástrojov, ktorého dôležitou súčasťou je reflexia vlastnej príjemateľskej skúsenosti. Otvorenou ostáva otázka možností a spôsobov identifikácie miest v gramatickom diskurze, ktorých sa má kontextualizácia (resp. prispôsobenie príjemcoví/učiacemu sa) týkať, a to vždy pre danú dvojicu materinského (referenčného, východiskového) a osvojovaného si (cudzieho, cieľového) jazyka, resp. pre jazykové skupiny, ktorých sú tieto jazyky súčasťou. Túto problematiku ilustruje na jazykovej dvojici francúzsština – slovenčine Hrčková, ktorá za fenomény vhodné na kontextualizovanie považuje najmä mennú flexiu¹, slovesný čas a spôsob, tvároslovie adverbí a adjektív, predložkové väzby a ī (Hrčková, 2014).

V súčasnosti sa výskum v rámci skupiny Termslov posúva jednak k ďalším rozpracovaniam terminologických súborov z oblasti jazykovedy (v tematickej podoblasti sloveso aktuálne najmä smerom k terminológii valencie slovies), zároveň však k teoretizácii a diachrónnej ilustrácii pojmu kontextualizácie gramatického diskurzu (v spolupráci s výskumnou jednotkou GRAC z Paríža) a k skúmaniu interkomprehencie ako nástroja ulahčujúceho prístupu k neznámym jazykom.

3 Terminológia jazykovedy a osvojovanie si cudzieho jazyka

Z uvedeného náčrtu výskumných perspektív vyplýva, že v samom centre záujmu banskobystrickej kontrastívnej romanistiky stojí otázka efektívnej mediácie, t. j. sprostredkovania poznatkov o (cudzom) jazyku. Komunikačnú situáciu, v ktorej by takáto mediácia mala prebiehať, chápeme v zmysle našej koncepcie sprostredkovanej komunikácie vychádzajúcej čiastočne v prenosových a čiastočne z kultúrnych komunikačných modelov (Chovancová, 2012). Či už je mediátorom lingvistických poznatkov

¹ Užitočný, komplexný kontrastívno-komparatívny pohľad na otázky vybraných kategórií slovesa prináša Klímová (2012).

jazykovedec, gramatik, terminológ alebo pedagóg-didaktik, ocitá sa v manévrovacom priestore medzi dvoma interlokučnými inštanciami s rozličnou povahou a statusom, najčastejšie medzi individuálnym/kolektívnym učiacim sa na jednej strane a na druhej strane inštitucionálnym tvorcом akceptovaného jazykovedného diskurzu často určeného prioritne pre príjemcov s rovnakým materinským jazykom, ako je jazyk, ktorého sa tento diskurz týka. Vzhľadom na skúsenostnú nekompatibilitu medzi takto vymedzenými „interlokútormi“ a na zvýšené riziko informačného šumu je mediator nevyhnutne konfrontovaný s potrebou uspôsobiť formuláciu informačného obsahu tak, aby sa týmto nežiadúcim komunikačným efektom predišlo. V tejto súvislosti hovoríme v súlade s teoretickým vymedzením výskumného programu GRAC o kontextualizovaní odborného gramatického (jazykovedného) diskurzu. Pod kontextualizáciou rozumieeme:

„des variations (ou écarts) par rapport à une description vulgarisée transposant [...] des savoirs savants (ceux de sciences du langage et de la linguistique française/du français) ou véhiculant une description ordinaire moyenne (dite grammaire ordinaire ou description de référence) légitimée par les traditions de l'enseignement en France et dans les pays francophones“ (Programme de recherche du groupe GRAC, 2011)².

Rozumieeme ňou aj také adaptácie, ktoré vyplývajú z existencie konkrétneho kultúrneho a/alebo vyučovacieho kontextu, pre ktorý je gramatický diskurz určený: „des adaptations aux intuitions épilinguistiques et aux représentations métalinguistiques des apprenants, fortement informées par la nature morphosyntaxique de la langue 1 et de son enseignement dans les premiers cycles des apprentissages de cette même langue 1“³ (Programme de recherche du groupe GRAC, 2011).

Mediator gramatického diskurzu si tak musí položiť tieto otázky:

² „Variácie (alebo odchýlky) voči vulgarizovanému opisu transponujúcemu vedecké poznatky (poznatky vied o jazyku a francúzskej jazykovede, resp. jazykovede francúzskeho jazyka) alebo vyjadrujúce bežný opis jazyka (typický pre bežnú používateľskú gramatiku či referenčný spôsob deskripcie) overený vyučovacou tradiciou vo Francúzsku a vo frankofónnych krajinách“ (preklad autorky).

³ „prispôsobenia epilingvistickej intuícii a metalingvistickej reprezentáciam učiacich sa, silne ovplyvnených morfosyntaktickou povahou jazyka 1 a spôsobom jeho vyučovania na prvých stupňoch štúdia tohto jazyka“ (preklad autorky).

1. Ktoré gramatické informácie je potrebné kontextualizovať? Inak povedané, ktoré informácie o osvojovanom jazyku si vyžadujú adaptáciu pre potreby zvolenej cieľovej skupiny a prečo? Do akej miery môžu byť pri kontextualizovaní odborného výkladu o gramatike osvojovaného jazyka ná pomocné poznatky kontrastívnej lingvistiky a do akej miery poznatky jazykovej typológie? Je žiaduce cielene budovať u príjemcu aspoň základnú poznatkovú bázu z týchto disciplín? Teória interkomprehenzie, ktorá sa zaobrá trénovaním porozumenia cudzím (doposiaľ neštudovaným) jazykom na základe využívania analógii, pozitívneho transferu, transparentných prvkov a inférovania, naznačuje možnú užitočnosť tohto prístupu (Capucho, 2008; Pognan, 2010, 2013 a.i.). Napokon, ako konštatuje Nobili, pripomínajúc názor B. Croceho (1904), jazykové (i medzijazykové) porozumenie sa javí ako „la progresiva verifica delle conoscenze con sé stessi e con gli altri“⁴ (Nobili, 2014).

2. Aké postupy je možné využiť pri kontextualizovaní gramatického (lingvistickejho) diskurzu? Predpokladáme, že k nim patrí formulovanie výrokov o funkčnej ekvivalencii gramatických prostriedkov v referenčnom a v cieľovom jazyku, vytváranie grafických reprezentácií gramatických javov, ktoré uľahčia ich memorizáciu, netradičné zoskupovanie gramatických javov v porovnaní s referenčnými gramatikami, paralelná explikácia súvisiacich javov, detailnejšia deskripcia vybraných javov v porovnaní s referenčnými gramatikami a pod. V neposlednom rade je to aj preklad odbornej gramatickej terminológie alebo navrhovanie nových termínov. Otázna je možnosť zaobiť sa na určitej úrovni bez prísnego vedeckého gramatického metajazyka pri uprostredkovani informácií o jazykovom systéme osvojovaného jazyka. Ak by sme takúto možnosť priprustili, potom by bolo potrebné špecifikovať, za akých okolností, do akej miery a pri akom spôsobe kontextualizovania je reálna.

3. Aký metajazyk si vybrať na prezentovanie javov osvojovaného jazyka? To znamená, okrem iného, aké jednotky odbornej terminológie použiť, najmä v prípade, že v jazykovom vedomí prijímateľa mediovaných poznatkov o cudzom jazyku, ktoré je determinované jeho materinským (či iným referenčným) jazykom, niektoré jazykové javy a ich pomenovania nie sú explicitne prítomné alebo sú prítomné inak než u expedienta týchto informácií? Napríklad ako hovoriť o limitných slovesách, o vide, o slovesnej intencii, javoch, ktoré sú súčasťou gramatického systému slovenského jazyka,

⁴ „postupné overovanie poznatkov so sebou samým aj s inými“ (preklad autorky).

ak francúzska jazykoveda takéto kategórie nepozná, resp. priamo s nimi nepracuje? Ako čo možno najvhodnejšie upozorniť na rozdiely v použití čiastočne ekvivalentných termínov *veta* a *phrase* (porov. Veselá, 2011b, všeobecnejšie o sémantike v medzijazykovom kontakte Zázrivcová, 2008), *attribut* a *doplnek* a pod.? Ako sprostredkovať prijímateľovi s iným materinským jazykom informácie o jazykovom systéme, ktorý odráža nevyhnutne odlišné „videnie sveta“?

Aké postupy má mediátor k dispozícii, ak v systéme termínov referenčného alebo osvojovaného jazyka chýba niektorý prvak? Môže využiť opis, explikáciu, aproximáciu či „naturalizáciu“, t. j. hľadať akceptovateľný a prijemcovi pochopiteľný, i keď povedzme nie celkom adekvátny termín v terminologickom systéme druhého jazyka?

Teminologický výskum klasifikácií slovies, v ktorom sme hľadali ekvivalenty 84 slovenských termínov v troch románskych jazykoch, ukázal, že 3 slovenské termíny nemajú ekvivalent ani v jednom z troch skúmaných románskych jazykov (*limitné sloveso*, *konverzné sloveso* a pod.). Viaceré, napriek zdanlivej podobnosti, sa odlišujú v pojmových obsahoch, na ktoré odkazujú (napr. *tranzitívne sloveso* a *verbe transitif*). Ak v prípade klasifikácií slovies ekvivalenciu termínov spájame s totožnosťou množín konkrétnych prvkov, ktoré jednotlivé skupiny slovies s osobitnými terminologickým označením tvoria, potom je zjavné, že o úplnej ekvivalencii bude možné uvažovať len vo vzácných a skutočne veľmi ojedinelých prípadoch. Tento predpoklad sa potvrzuje aj pri stanovení vztáhov ekvivalencie na základe konfrontácie definícií, ktoré sme využili, resp. na základe identifikácie pozície označovaného pojmu v pojmovom systéme a stanovenia interkonceptuálnych vztáhov medzi pojimami⁵, ktoré sa označujú hyperonymnými a hyponymnými, antonymnými a synonymnými, izonymnými, resp. príbuznými termími, ktorý mal pre nás pomocnú funkciu.

Započatý kontrastívny výskum terminológie valencie slovies, ktorý je súčasťou formulovania koncepcie gramatiky slovenčiny pre frankofónne publikum, ukazuje aj iné špecifické kontrastívnej terminologickej analýzy, t. j. najmä vplyv sociokultúrneho kontextu na vytváranie a dostupnosť terminologických označení. Terminológia valencie slovies je do veľkej miery ovplyvnená lingvistickej smerovaním, školou, myšlienkovým prúdom, ktorý

prinášajú jej používatelia alebo tvorcovia. Spresníme, že v našom prípade ide o analýzu tesniereovskej a post-tesniereovskej valenčnej terminológie.

Záver

Jazykovedná (a v rámci tejto gramatická) terminológia je jedným z hlavných problémových miest pri sprostredkovaní informácií o gramatickom systéme cudzieho jazyka. Dôvodom je vysoká miera jej variantnosti, úzka prepojenosť s fungovaním konkrétneho jazykového spoločenstva. Sociokultúrna podmienenosť jazykovedných termínov výraznou mierou prispieva k vytváraniu potreby adaptovať jazykovedný (gramatický) metajazyk povahy jazykového vedomia cieľovej skupiny učiacich sa, čo nemusí byť vždy v súlade so zásadami vedeckej terminologickej práce.

Použitá literatúra

- BARANOVÁ, E. – TAIŠLOVÁ, J. – CLUZE, J.-L. 1996 – 2010. *En français I – 4*. Bratislava – Plzeň : SPN – Fraus.
- BARANOVÁ, E. – KŘEČKOVÁ, V. – LEMAY, D. – POGNAN, P. 2007. *Découvrir et pratiquer le slovaque*. Paris : Langues & Mondes – L’Asiathèque, 165 s. ISBN 978-2-91-525546-1
- CAPUCHO, F. 2008. L’intercompréhension est-elle une mode? Du linguiste citoyen au citoyen plurilingue. In: *Pratiques*, n. 139-140, p. 238-250. ISSN 0338-2389.
- CHOVANCOVÁ, K. – ZÁZRIVCOVÁ, M. 2004. Bilingválne slovníky (slovensko-francúzske a francúzsko-slovenské): súčasný stav, používanie a ich potreby In: Ďuricová, A. (ed.) : *Odborná komunikácia v zjednotenej Európe II*. Univerzita Mateja Bela : Jednota tlmočníkov a prekladateľov : Praha, s. 111 – 115. ISBN 80-8055-886-8.
- CHOVANCOVÁ, K. et al. 2011. *Terminológia slovies : slovensko-španielsko-francúzsko-italský výkladový slovník*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, 235 s. ISBN 978-80-557-0293-3.
- CHOVANCOVÁ, K. 2012. *Sprostredkovaná komunikácia*. [Habilitačná práca]. Banská Bystrica : Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela.

⁵ Rozpracovanie tejto problematiky v oblasti slovnej zásoby priemyselného dizajnu prezentovala D. Veselá (2011a).

- CROCE, B. 1904. *Il linguaggio come causa d'errore – H. Bergson*. In: *La Critica. Rivista di Letteratura, Storia e Filosofia*, vol. 2, p. 150 – 53.
- HRČKOVÁ, L. 2014. Rapprochement de quelques erreurs dans les énoncés slovaques produites par des apprenants francophones choisis. In: Zelenková, A. (ed.): *Foreign Languages : A Bridge to Innovations in Higher Education*. Banská Bystrica : Belianum, s. 201 – 205. ISBN 978-80-557-0756-3.
- KLIMOVÁ, K. 2012. *Questioni di aspetto verbale : un confronto tra italiano e slovacco*. Rím : Aracne Editrice, 176 s. ISBN 978-88-548-5344-7.
- KŘEČKOVÁ, V. – CHOVANCOVÁ, K. – ZÁZRIVCOVÁ, M. 2006. Le dictionnaire bilingue slovaque-français et/ou français-slovaque : publics et besoins. In: Szende, Th. (éd.) : *Le français dans les dictionnaires bilingues*. Paris : Honoré Champion Éditeur, s. 387 – 400. ISBN 2-7453-1503-X.
- KŘEČKOVÁ, V. 2012. *Terminologie & Linguistique : construction des ensembles terminologiques bilingues (slovaque – français)*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, 115 s. ISBN 978-80-557-0398-5.
- NOBILI, C. 2014. Comprensione linguistica in prospettiva didattica: la pluridimensionalità tra concetto e metodo. In: *Italica (Journal of the American Association of Teachers of Italian)*, vol. 91, n. 1, p. 59 – 70. ISSN 0021-3020.
- POGNAN, P. 2013. Langues slaves de l'Ouest, de la diachronie à la calculabilité. In: *Des langues collatérales en domaine slave*. Paris : L'Harmattan, p. 61-83. ISBN 978-2-343-99452-5.
- VESELÁ, D. 2011a. La traduction vers le slovaque des verbes français du domaine du design industriel en prenant en considération leur structure sémantique. In: Bartoš, L (ed.): *Studia romanistica*, vol. 11, num. 2, s. 95 – 102. ISSN 1803-6406.
- VESELÁ, D. 2011b. Vymedzenie pojmov veta a výpoved' v slovenskej lingvistike In: *Nová filologická revue : časopis o súčasných problémoch lingvistiky, literárnej vedy, translatológie a kulturologie*, roč. 3, jún, č. 1., s. 133-144. ISSN 1338-0583.
- ZÁZRIVCOVÁ, M. 2008. Sur la motivation et la démotivation dans le contexte interlingual (entre le français et le slovaque). In: *Philologia XVIII*. Bratislava : Univerzita Komenského, s. 115-120. ISBN 978-80-223-2429-8.

Internetové zdroje

- POGNAN, P. *Enseignement multilingue des langues slaves de l'Ouest pour un public francophone (réduire l'espace entre les langues)*. Príspevok prezentovaný na vedeckej konferencii *Le français en contraste : langue et culture francophones dans l'espace de la communication* konanej v Záhrebe 3. – 4. decembra 2010. [Resumé]. [Online]. [Cit. 2014-10-23]. Dostupné na : <http://www.ffzg.unizg.hr/francontraste/2010/Francontraste%202010.pdf>
- Programme de recherche du groupe GRAC (version provisoire), 2011. [Online]. [Cit. 2014-10-05]. Dostupné na : <http://www.univ-paris3.fr/grac-grammaires-et-contextualisation--155234.kjsp>